

Het verhaal over Tomas is een van de weinige evangelieverhalen, die we elk jaar in onze liturgie lezen. Een belangrijke lezing dus.

Op de avond van de verrijzenis verschijnt Jezus ,wenst de leerlingen vrede ,blaast over hen en schenkt hen de Geest. Bij Johannes vallen Pasen en Pinksteren dus op één en dezelfde dag.

Een week later ,op deze zondag verschijnt Hij opnieuw, terwijl nu ook Tomas aanwezig is. Het lijken heel gewone, feitelijke beschrijvingen, maar eigenlijk is het een verhaal met vele dubbele bodems. Twee keer staat er vermeld “ dat de deuren gesloten waren gesloten waren”. Welke deuren?, kun je je afvragen. Waren het niet de deuren van de ogen, oren en harten van de leerlingen, die gesloten waren ? Ze waren bang en het was angst, die hen verlamde. Is de Heer zo maar aanwezig?

De werking ,de invloed en de aanwezigheid van de Heer is niet beperkt door tijd en plaats zoals bij ons.” Wij kunnen maar een op een plaats tegelijk zijn”, zeggen we wel eens, maar de Heer kan overal aanwezig zijn. De enige grens zou wel eens kunnen zijn: de geslotenheid van ons hart en van onze ogen en oren, waardoor we ons afschermen en de Heer niet toelaten in ons leven. Als die niet open gaan, kan de opstanding niet werken.

Tomas is speelt de hoofdrol in het verhaal. Hij wordt vaak de ongelovige Thomas genoemd. In ons dagelijks spraakgebruik noemen we elkaar wel eens- en vaak verwijtend- “een ongelovige Tomas”. En in de uitdrukking: “eerst zien en dan geloven” drukken we heel ons ongeloof en soms ons wantrouwen ten opzichte van elkaar uit. Zo leeft dit verhaal ook nu nog in ons midden verder.

Maar we doen Tomas niet helemaal recht door hem alleen maar als een ongelovige te bestempelen. Het lijden en marteling van zijn vriend Jezus staat hem nog op het netvlies geschreven. Hij heeft groot respect voor zijn vriend, die met kracht en oprechtheid zijn weg was gegaan , een weg , waarop Hij miskenning , pijn, eenzaamheid en verraad moest ondergaan. “Ik was gevangen. .ik was geslagen” zongen we net met de woorden van schrijver van de psalm , die we net zongen . Dat heeft Hij in zijn leven ook doorgemaakt en Hij heeft gedragen en ondergaan als een weerloos lam”.

Tomas draagt de pijn van het verlies en de ontgoocheling van zijn vriend Jezus nog in zijn hart. Ze moeten bij hem niet aankomen met een Jezus, die verrezen zou zijn alsof die geen lijden gekend zou hebben en niet tot het uiterste was gegaan. Die Jezus laat hij zich niet afnemen . De verrijzenis poetst het diepe en ontluisterend lijden van Jezus niet weg. Geen goedkoop verhaal, geen goedkope heerlijkheid.

(Het kruisbeeld van de westerse kerk beeldt Jezus vooral in zijn lijden en ontluistering(met een verwond gezicht, de doornenkroon op het hoofd).De oosterse kerk(en het kruisbeeld voor in onze kerk doet dat ook) beeldt de verrezen en triomferende Heer af op het kruis. Beide vullen elkaar aan.).

Misschien wil Johannes in het verhaal van Tomas ons wel die diepe waarheid voor ogen houden ,dat we alleen door pijn en lijden heen, door zorg en inzet, door strijd en volharding die dingen kunnen bereiken, die ons vreugde en vrijheid , goedheid en heerlijkheid geven. Dat ook voor ieder van ons geldt, dat we in ons leven geen heerlijkheid kunnen ontvangen zonder de harde realiteit van pijn en lijden en strijd te accepteren. Zoals we ook in de Zaligsprekingen lezen, dat het pijn en moeite kost om vrede te bereiken, om mensen troost te kunnen geven, om gerechtigheid na te streven, om zuiver op de graad te blijven.

Tomas staat model voor ons. We mogen ons in hem herkennen, want ook wij zijn mensen , die “Hem niet hebben gezien”.

Hoe kunnen wij in Hem geloven?, is ook onze vraag!

De verrezen Heer schenkt (in de Evangelielezing) zijn leerlingen twee gaven: Hij wenst hen de vrede toe en schenkt vergeving van zonden.

Vrede is niet alleen om afwezigheid van oorlog, of elkaar ontlopen om geen ruzie te krijgen. Vrede gaat veel verder: het gaat om een innerlijke vrede in je zelf, respect voor elkaar, elkaar willen verstaan en elkaar recht doen. Hoe moeilijk dat echt is, zien we in de beelden van elk journaal en voelen we zelf in de dagelijks samenleven met elkaar.

En hoe moeilijk is het niet om elkaar echt te vergeven, als iemand je tekort heeft gedaan of je in je eer heeft aangetast?. En zeker als je diep bent geraakt, getroffen en gekwetst. Sommige dingen vergeten we ons hele leven niet meer, ook al hebben we het kwaad en de domheid vergeven.

Jezus schenkt vergeving. En vraagt zijn leerlingen ook elkaar te vergeven.

Dat klinkt ongeloofelijk in de oren van joden. Jezus heeft hierover heel wat discussie en onenigheid had met de joodse rabbi's en wetgeleerden. In de ogen van de jood kan alleen God vergeven, niet Jezus, niet een priester. Nadat wij elkaar excuus hebben aangeboden en onze bereidheid hebben getoond om het vergeven, is het alleen God, die mensen kan vergeven.

Hoe kunnen wij, die de Heer niet hebben gezien, merken dat Jezus leeft?

Nu haal ik enkele elementen naar voren uit de beide lezingen van vandaag:

Is het niet door dat wij elkaar de vrede schenken,
door elkaar te vergeven, wat er ook gebeurd is?

Is het niet doordat we één van hart en ziel proberen te zijn
en te delen met hen, die noodlijdend zijn:

meeleven met hen, die leed dragen,
onze inzet voor allen, die tekort wordt gedaan,
onze vreugde met hen, die met ons optrekken,
onze goedheid met wie we samenleven?

Mogen we zo de getuigen van dat de Heer leeft in ons midden.